

Формування в учнів
просторової
компетентності засобами
електронних
картографічних джерел

Просторова компетентність – знання, що на науковому рівні забезпечують розуміння простору як необмеженої протяжності, формують картографічні вміння та навички учнів і забезпечують психологічну готовність творчо та відповідально застосовувати здобуті знання та досвід у реальних ситуаціях.

Функції карт:

- Інформаційна
- Ілюстративна
- Виховна

Картографічні вміння та навички

– це вміння “читати карту” .

- Картоописові
- Картометричні
- Картоаналітичні

I. Картоописові

1. Навичка “вибирати карту” за назвою.

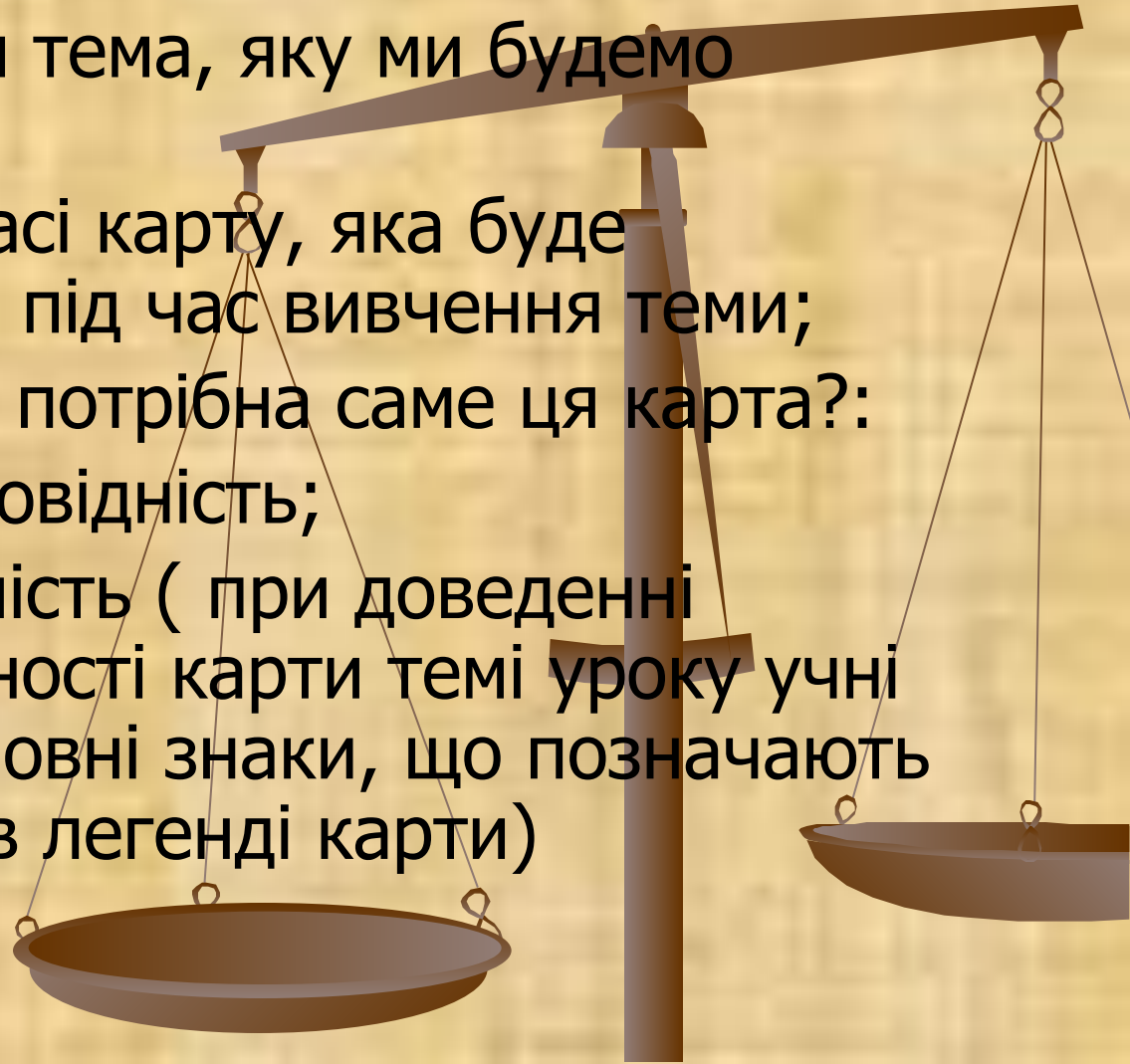
Вправа 1.

А) як називається тема, яку ми будемо вивчати?

Б) знайдіть в атласі карту, яка буде використана нами під час вивчення теми;

В) визначте чому потрібна саме ця карта?:

1. Хронологічна відповідність;
2. Змістова відповідність (при доведенні змістової відповідності карти темі уроку учні повинні знайти умовні знаки, що позначають явище або подію в легенді карти)

2. Навичка "ознайомлення з легендою карти"

А) знайти карту, на якій місце битви позначене умовним знаком "схрещені мечі".

Б) вгадати умовний знак, яким можна позначити подію для якої не існує умовного знаку.

В) вдосконалення існуючих умовних знаків:

...о переміг у битві?

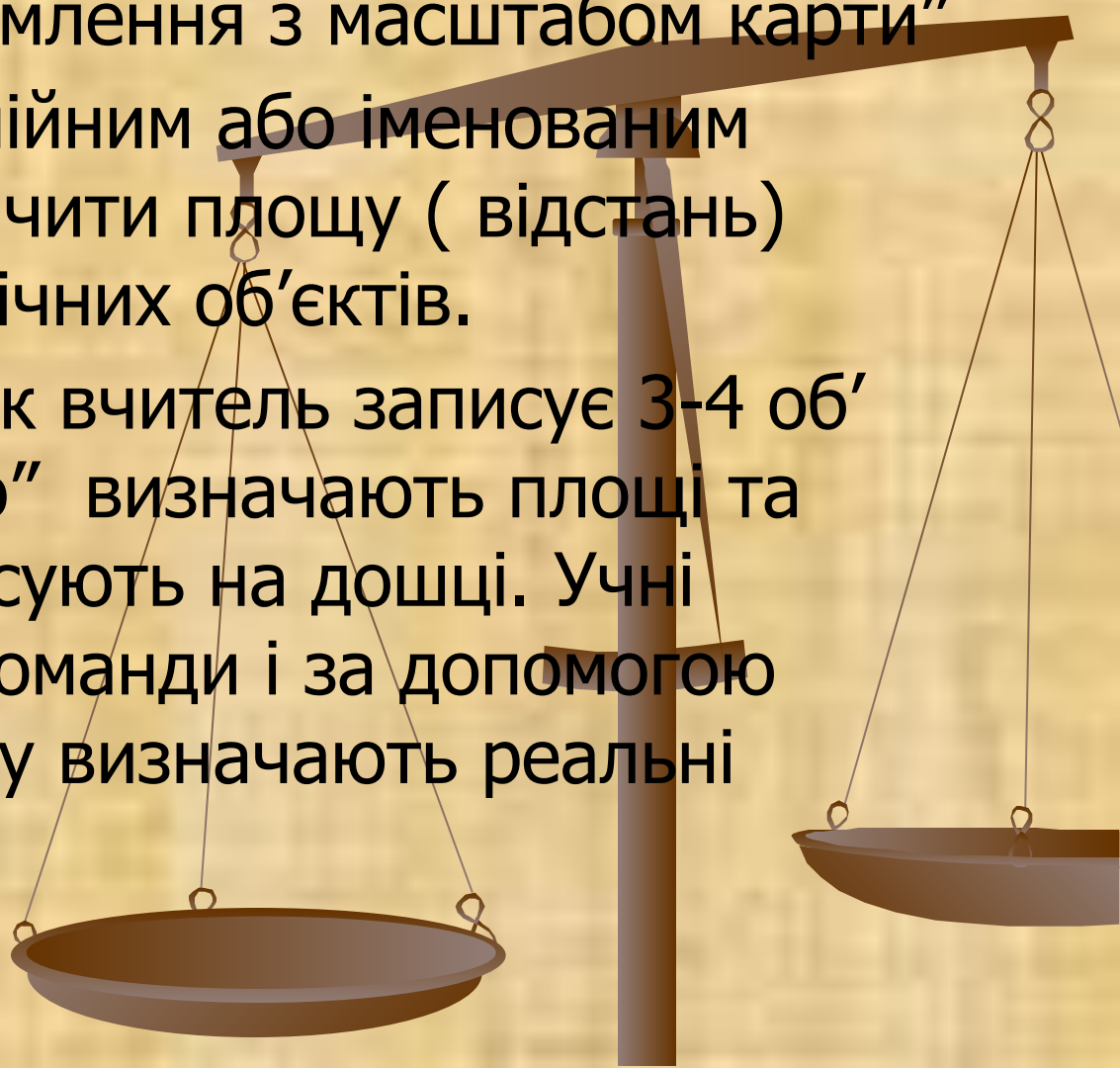
...доскональте знак, щоб він вказував не тільки місце і дату битви, а й переможця.

II. Картометричні вміння та навички

3. Навички "ознайомлення з масштабом карти"

- користуючись лінійним або іменованим масштабом визначити площу (відстань) історико-географічних об'єктів.

На дошці у стовпчик вчитель записує 3-4 об'єкти, учні на "око" визначають площі та відстані, які записують на дошці. Учні поділяються на команди і за допомогою лінійки і масштабу визначають реальні розміри.

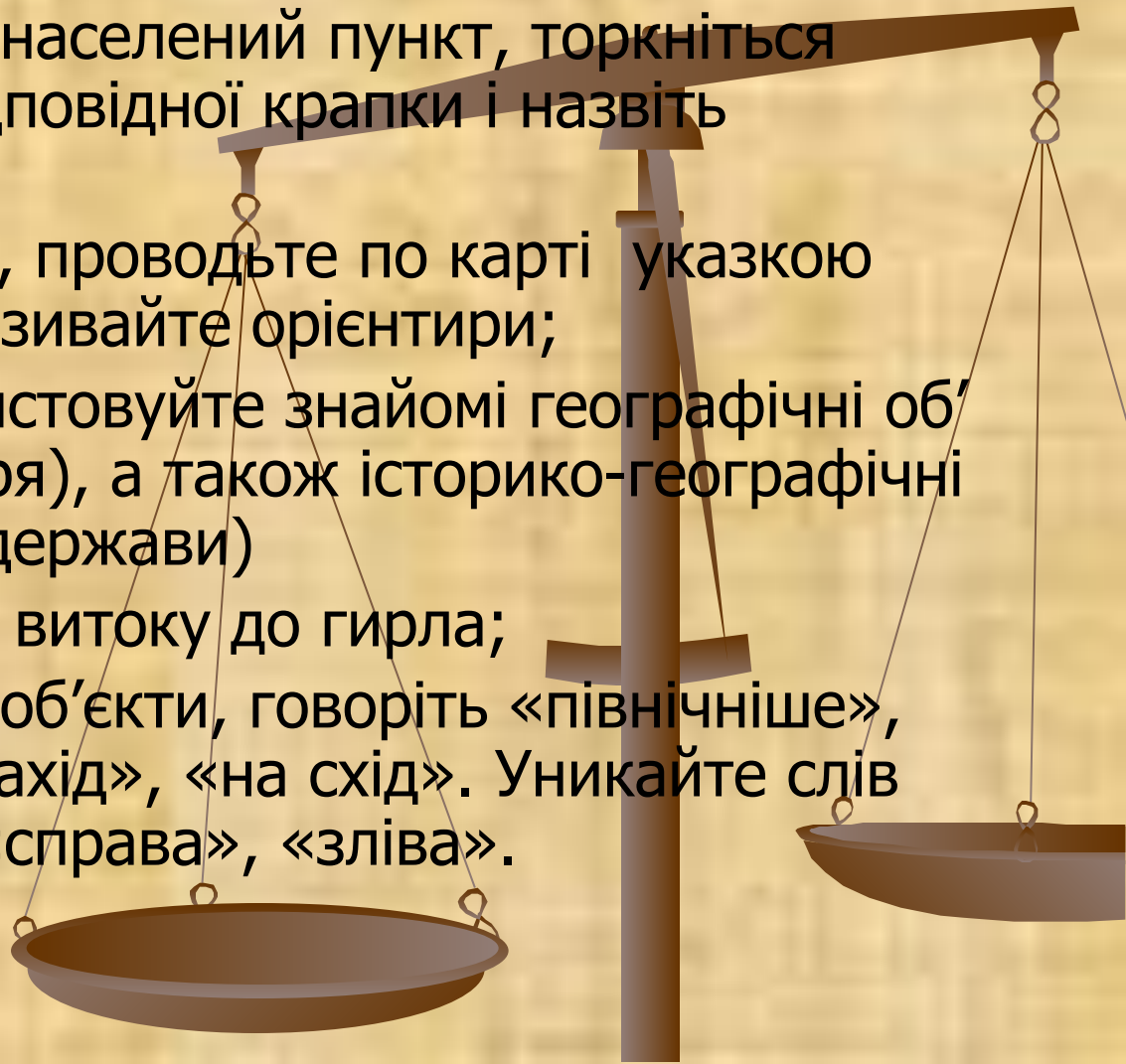
4. Вміння локалізувати історичні об'єкти

- дотримуючись правил, показати об'єкт на карті
- знайти об'єкт за словесним описом вчителя
- визначити місце розташування об'єкта відносно відомих географічних об'єктів

О. Пометун та Г. Фрейман дають такі рекомендації:

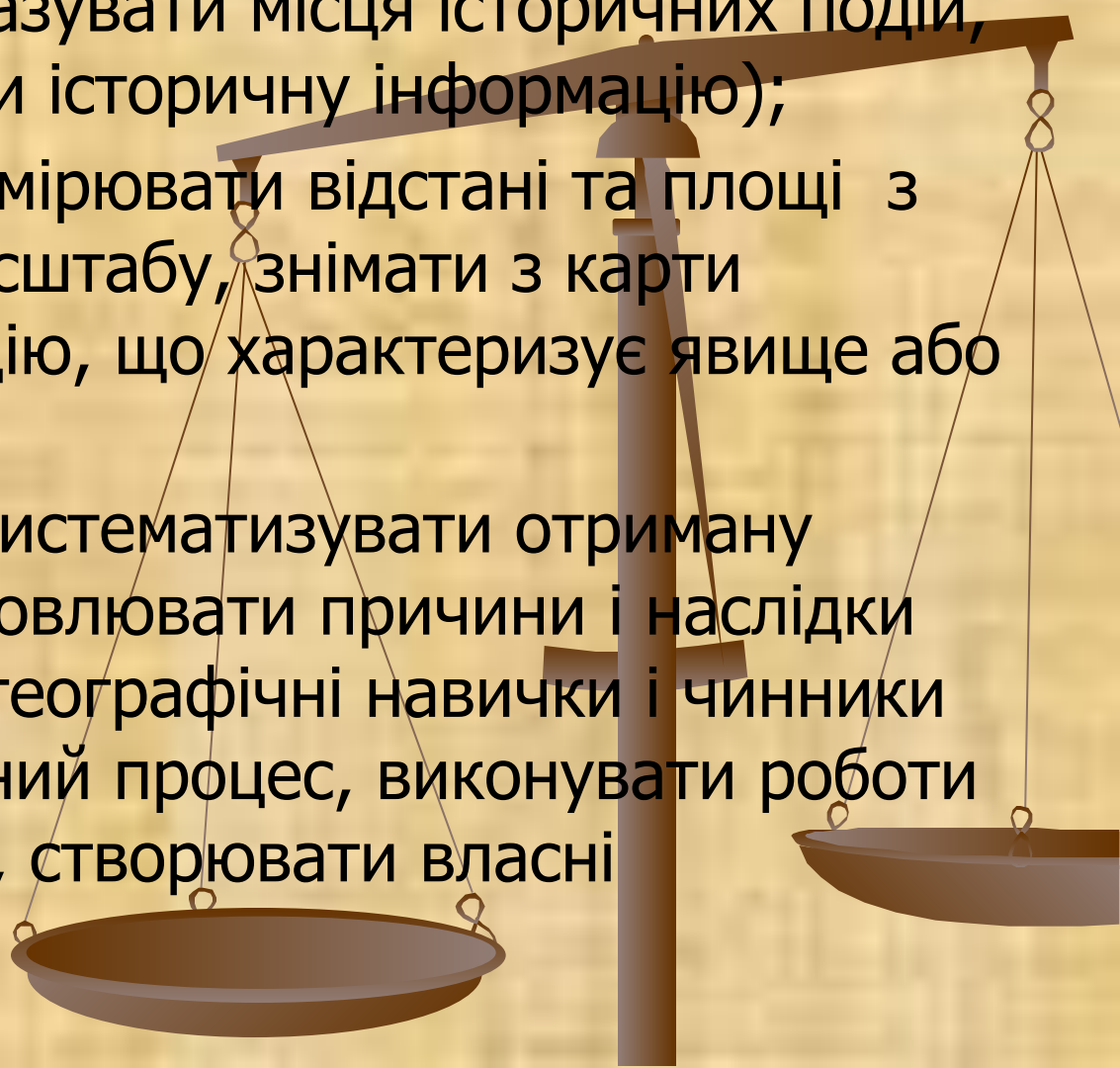
- Стійте праворуч від карти, указку тримайте у правій руці;
- Показуючи на карті населений пункт, торкніться кінцем указки до відповідної крапки і назвіть орієнтири;
- Показуючи державу, проводьте по карті указкою відповідну лінію і називайте орієнтири;
- Як орієнтири використовуйте знайомі географічні об'єкти (гори, ріки, моря), а також історико-географічні позначення (міста, держави)
- річки показуйте від витoku до гирла;
- Показуючи на карті об'єкти, говоріть «північніше», «південніше», «на захід», «на схід». Уникайте слів «вище», «нижче», «справа», «зліва».

О. Пометун та Г. Фрейман:

- перелік умінь та навичок, які належать для просторової компетенції:

1. Картоописові (показувати місця історичних подій, отримувати з карти історичну інформацію);
2. Картометричні (вимірювати відстані та площі з використанням масштабу, знімати з карти цифрову інформацію, що характеризує явище або подію)
3. Картоаналітичні (систематизувати отриману інформацію, встановлювати причини і наслідки історичних подій, географічні навички і чинники впливу на історичний процес, виконувати роботи на контурній карті, створювати власні картосхеми)

Морський шлях в Індію португальців

1492 р. X

Прибуття Колумба
в "Індію"

"індіанці"

БИТВА на ЖОВТИХ ВОДАХ
5-6 травня 1648 р.

БИТВА під КОРСУНЕМ
16 травня 1648 р.

БИТВА під ПИЛЯВЦЯМИ
11-13 вересня 1648 р.

БИТВА під ЗБОРОВИМ
5-6 серпня 1649 р.

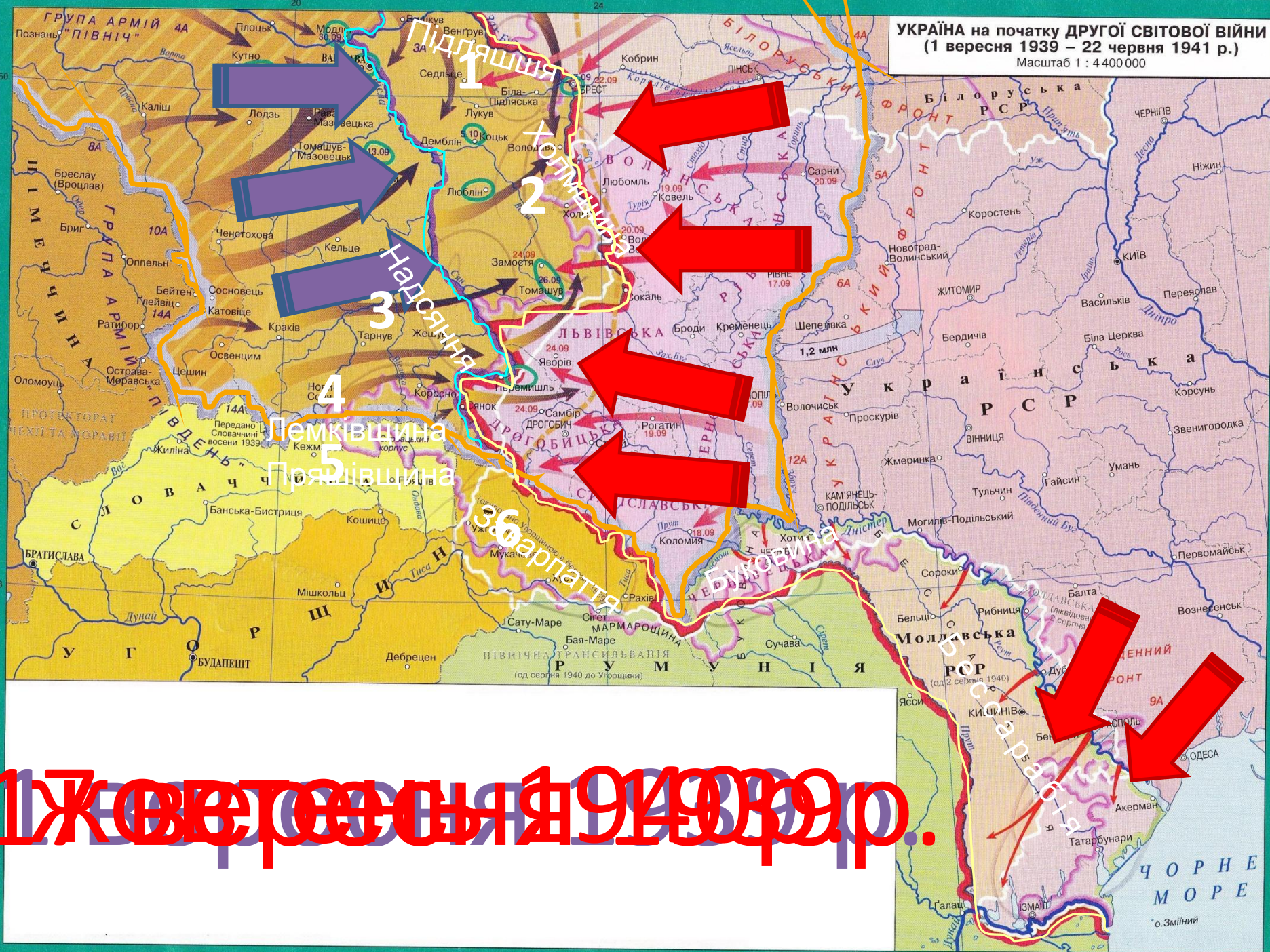

УКРАЇНА напередодні ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Масштаб 1 : 6 700 000

УКРАЇНА на початку ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ
(1 вересня 1939 – 22 червня 1941 р.)
 Масштаб 1 : 4 400 000

1 жовтень 1939 р.

